

толкова тягостно и болно, щото обръщамъ погледъ къмъ Провидението, което все още бди надъ Родината, за да го помоля: *не повтаряй, Боже, цълувкитъ отъ тази нощъ, отъ нощта на 4 октомврий.* . . . . .

Войната догаряше съ последния си день, може би — последния си часъ. Съвсемъ друго е последенъ часъ на смъртникъ. Последнитѣ минути на една война сж дейность деликатна, изискваща свръхнапрежение на сили. Тогава борбата става страшна и то — страшна не за самия „смъртникъ“, а за онѣзи — останалитѣ живи, които бдѣха за живота на войната.

Останалитѣ въ последния день живи бѣха изправени въ окопитѣ около умиращата война, гледаха съ кръвясали очи и напѣваха последни сили, за да спечелятъ победата. За Нейно Величество *победата* се искаха само още нѣколко минути търпение. Но лишенията, умората, студътъ и горещинитѣ, жаждата, преждането или недоимкътъ, дъждътъ и каловетѣ, кръвта, тежненята къмъ близкитѣ и най-после изпаренията отъ изгасванията на хилядитѣ животни въ продължение на месеци и години, бѣ направило отъ колосния стълбъ на търпението само една тънка, прозрачна нищка. И тази нищка отъ търпение и малко останали сили можеше да се скъса отъ полъхването на най-слабия вѣтрецъ, или пкъ